

Posamezna številka stane 50 p

Belgrad, 26. junija. (Izv.) Seja ministrskega sveta, ki se dopoldne vsled premalega števila ministrov ni mogla vršiti, se je vršila sinoči. Odsotna sta bila ministra Vukičević in Rafajlovič. Najprej je minister za zunanje zadeve dr. Ninčić poro-

čal o stanju pogajanj z Italijo in izjavil, da je zelo malo verjetnosti, da bi italijanska vlada pristala na naše protipredloge in da vstrajajo posebno na tem, da smejo italijanske manjšine vstanjavljati šole, ki bi ne bile v nobenem oziru podrejene belgajskemu ministrstvu za prosveto. Pa tudi glede drugih točk konvencije ni upanja, da bi Italijani popustili. Minister dr. Ninčič je izrazil svoje upanje, da se bodo pogajanja z Italijo v kratkem in mirnem potom končala. — Ministrski svet je nato razpravljal o pomiloščenju atentatorja Stejiča. Kaj je bilo v tej zadevi sklenjeno, se ne ve, ker je sklep ministrskega sveta tajen. Vendar se zdi, da je ministrski svet prepustil končno odločitev kralju Aleksandru. Sinoči sta se odpeljala na Bled ministra Pribičević in Trifković, da poročata o tej zadevi kralju. Danes odpotuje na Bled tudi minister dr. Marinković. Poleg zadeve Stejiča bodo ministri predložili kralju še več drugih ukazov, s katerimi se vlada pooblašča, da sme predložiti parlamentu še razne druge nove zakone v razpravo.

Politični dogodki.

— Rathenau ustreljen. Ko se je nemški zunanji minister Rathenau dne 24. t. m. dopoldne odpeljal z avtomobilom iz svoje vile v Grunewald, hotel v zunanji urad, se mu je pripeljal nasproti drug avtomobil, zadel namenoma ob minirovega in povzročil zmešnjavo. V tej zmešnjavi je bilo oddanih na ministra 6 strel, ki so smrtno zadeli. Rathenau je bil na mestu mrtve. Atentatorji so z avtomobilom izginili in jih oblasti še niso dobile. Razburjenje v Berlinu in celi Nemčiji je velikansko, ker je Rathenau veljal za prvega moža dela in diplomata. Kakor znano, je sklenil v Genovi s Čičerinom rusko-nemško pogodbo. Prevladuje mnenje, da so napad izvršili monarhisti, pod katerih krogli je lansko leto obležal tudi Erzberger.

— Mušica je šla, kaj bo pa z muho? V posluli aferi »Jadranske banke«, ki jo je odkril ravnatelj Kamenarović in ki težko kompromitira slovensko JDS, posebno še njeno mladinsko krilo, je igral važno vlogo tudi inšpektor ministrstva za socialno politiko dr. Drušković, ki je iz »političnih« razlogov odklanjal »Jadransko« in podpiral »Unionbanko«. Na podlagi težkih Kamenarovićevih očitkov se je proti Druškoviću uvedla preiskava, ki je dognala take stvari, da je bil dični gospod na mestu suspendiran. Ali je šla ta mušica zato, da ji sledita še muha in brencelj ali pa samo zato, da bodo politični obadi lahko še naprej pili iz ljudstva mozeg in kri?

Dnevni dogodki.

— Napad na poslanca Ščeka. Ko se je te dni vračal slovenski državni poslanec Virgilij Šček iz Steverjana v Brdih, je bilo oddanih nanj več strel. Poslanec je ostal nepoškodovan. Atentatorji pripadajo baje komunistični stranki. Kaj jih je vodilo do napada, je nam nerazumljivo. Poslanec Šček je priznana socialna naobrazena kapaciteta na Goriškem, poleg tega pa izvr-

sten taktik v parlamentarnem boju. Z njim bi primorski Slovenci izgubili eno svojih prvih mož. Mi se radujemo nad neuspehom brezvestnih napadalcev.

— Prometne omejitve. Radi splošne železničarske stavke v Avstriji je ustavljen do nadaljnjega ves osebni in tovarni promet z Avstrijo in izostanejo na progah Južne železnice sledeči vlaki: V smeri Dunaj—Trst vlak z odhodom iz Maribora ob 2. uri 35 minut in ob 13. uri in 50 min. ter s prihodom v Trst ob 9. uri 40 min. in in 21. uri 20 min. V smeri Trst—Dunaj vlaki z odhodom iz Trsta ob 7. in 19. uri 45 min. ter s prihodom v Maribor ob 14. uri 54 min. odnosno 3. uri 20 min. V smeri Dunaj—Zagreb vlaki z odhodom iz Maribora ob 1. uri 40 min. in 14. uri 10 min. ter prihodom v Zagreb ob 5. uri in 10 min. ter 17. uri in 32 min. ter s prihodom v Maribor ob 14. uri in 34 min. odnosno 23 in 35 min. V smeri Maribor—Friburg vlaki z odhodom iz Maribora ob 2. uri 30 min. ter s prihodom v Maribor ob 3. uri 10 min. V smeri Maribor—Budimpešta vlak z odhodom iz Maribora ob 4. uri in s prihodom v Maribor ob 1. uri in 33 min. Ravnotako je ustavljen ves promet na progi do Ljutomera in vozijo vlaki samo do Sent Ljaja.

— Splošna prometna stavka v Avstriji. Dne 24. t. m. so se razbila pogajanja med dunajsko vlado ter med železniškim, pošt-nim in brzojavnim uslužbenstvom, ki je stavilo spričo povečane draginje nove zahteve. Popoldne ob štirih je potekel zadnji rok, nakar se je pričela stavka na pošti. Telefonski in brzojavni promet je ukinjen. Ob šestih se je začela železniška stavka. Včerajšnji brzovlak iz Ljubljane do Dunaja je vozil samo do Gradca, dunajski brzovlak proti Trstu pa je izostal. Soditi je, da bo boj med vlado in stavkajočimi trd.

— Vse svoje nosim s seboj. Tudi v Rimu vlada splošna stanovanjska beda. Na stotine ljudi tabori na prostem. Dne 23. t. m. krog polnoči se je dvignilo 30 družin, pobralo svoje borme postelje in obleko in se napolnilo krog polnoči na Porta Trionfale, kjer so zasedle nedozidane hiše. Ko so za dogodek doznali drugi brezstanovaleci, so istotako podrli svoje šotore, naložili vse svoje na svoje rame in romali v dolgih karavanah na Porta Trionfale. Konec je bil seveda ta, da je prišla policija, karavane napolnila nazaj, useljence pa deložirala, kar ni bilo posebno težavno, ker je vsak vse svoje nosil s seboj. Kapitalizem je rodil vsepovsod grenek sad.

— Film o kraljevi svatbi — zaplenjen. Belgrajska policija je zaplenila kino-film o kraljevi svatbi. O vzrokih molče.

— Dve smrtni obsodbi pred mariborsko poroto. Kakor znano, je bila 21. febr. t. l. umorjena v Mariboru v Cvetlični ulici 70letna Antonija Šilak, strežnica pri fin. svetniku dr. Brencetu. Sum je padel na Alojzijo Rožmanovo, ki je služila prej pri njem, a jo je bil vsled tatvine odslovil. Par dni kasneje je ljubljanska policija v Ljubljani njenega pajdaša, zidarja Rozmana, uslužbenega pri trdki »Union« prišla in našla v njegovem stanovanju košaro z vsemi ukradenimi predmeti umorjenke. Z zadevo se je pečala zadnji dan svojega zase-

danja mariborska porota. Iz izpovedanj številnih prič in iz dolgotrajne razprave je bilo razvidno, da sta delala Rožmanova in Rozman v popolnem sporazumu ter umorila in oropala ubogo starko. Porotniki so nanje stavljeni vprašanja potrdili, nakar je sodni senat obadva obsodil na smrt s pripombo, da se mora najprej usmrtiti Rožmanova.

— Nogomet v Zagrebu. Včeraj se je vršila v Zagrebu tekma med reprezentancama Zagreba in Belgrada. V tej tekmi je zmagalo zagrebsko moštvo z rezultatom 4:1 proti belgajskemu moštvo.

Ljubljanski dogodki.

— Ij Procesija iz cerkve sv. Jožefa. Včeraj so oo. jezuiti zaključili junijsko pobožnost v čast presv. Srcu Jezusovemu. Ob sedmih je imel o. Ramšak zaključni govor, ob pol osmih pa se je začela pomikati po Ciril-Metodovi, Zarnikovi in Streliški ulici ter po Zrinskega cesta veličastna procesija z Najsvetejšim. Posebno je ugajala dolga vrsta moških Marijinih družb, z zastavo križanske moške Marijine družbe. Procesije se je udeležilo krog 3000 ljudi. Cerkev sv. Jožefa je neverjetno obsejna. Ko se množice razlijejo po ladjah, je še vedno napol prazna. Po procesiji se je izvršila posvetitev družin Srcu Jezusovemu. Naj bi njegov blagoslov počival na nas vseh!

— Ij Razstava na Rakovniku. Obrtna nadaljevalna šola in učne delavnice Salezijanskega zavoda na Rakovniku razstavijo dne 28. in 29. t. m. risarske in strokov. izdelke.

— Ij Praznovanje Vidovega dne. Od pokrajinske uprave smo prejeli: V sredo dne 28. junija 1922, na Vidov dan, ki se praznuje kot spominski dan preminulih boriteljev za vero in domovino, se bo v tukajšnji stolnici ob desetih daroval slovesni rekviem. Istega dne se bo vršila v pravoslavni kapeli služba božja s parastosom ob 9. uri. V evangelijski cerkvi je služba božja kakor običajno ob 10. uri. V državnih uradih se tega dne ne vrši služba. Delo v industrijskih, trgovskih in obrtnih obratih naj dopoludne počiva. Prebivalstvo se vabi, da okraši svoje hiše z državnimi in narodnimi zastavami.

— Ij Čebelarstva podružnica za Ljubljano in okolice priredi dne 2. julija 1922 ob 4. uri popoldne na dvorišču ljubljanskega gradu veselico v prid društvene blaginje. Za pokrepanje gostov, prijateljev čebelarjev, bo skrbnjeno v paviljonih, kjer se bo točila poleg izborne vinske kapljice in piva tudi medica. — Da medenih štruktlev in potvie poleg drugih jestvin ne bo manjkalo, je samo ob sebi umevno. Tudi za srečolov in šaljivo pošto je preskrbljeno. Čas bo krajšala priznana izborna godba »Zveze jugoslovanskih železničarjev«. K tej izvanredni prireditvi se vabi vse čebelarjem naklonjeno občinstvo.

— Ij Balkanizacija pri carini stalno napreduje. Pride blago, leži tam 14 dni ali cel mesec. Plačati moraš visoko ležarino. Med tem ko blago leži na carini, bi trgovec blago že prodal. Ko blago končno s pribitkom stroškov za ležarino trgovec sprejme, je že konec sezije za dotično blago, ali pa se ti

pokvari. Če hočeš priti temu v ekom, moraš plačati za čezurno ocarinjenje 400 K za vsak slučaj. Blago se ti torej podraži na vsak način ali za to pristojbino ali pa za ležarino. Na ta način se dela draginja. Nastane vprašanje: Če je premalo uradnikov, zakaj se jih več ne nastavi in če treba čezurnega dela, ali ga ima plačati gospodar, to je država ali državljani, za to delo že itak plača predpisano carino. Dalje, če nastane ležarina po krivdi državne uprave, kako pride dolžnost plačila ležarine na trgovca oziroma konzumenta? Merodajni krogi naj rešijo to vprašanje, ki tvori stalno točko kritike vseh prizadetih trgovcev in konzumentov, kajti končno trpi stroške vsega tega le konzument. Ali se na tak način po bija draginja? Kateri uradnik bo tako ne-spameten, da se bo trudil izvršiti delo med uradnimi urami, če bo vedel, da dobi bogato nagrado za čezurno delo in je v njegovem gmočnem interesu, da delo zaostaja?

Naša društva.

Socialni tečaj. Slovenska dijaška zveza, podružnica Celje priredi v dnevih od 28. do 30. t. m. socialni tečaj, na katerem referirajo g. dr. Puntar, dr. Gosar, dr. Dor-nik, g. kaplan Krošl i. dr. Tečaj se slovesno odpre dne 28. t. m. ob 15. uri v vrtni dvorani hotela »Beli volc« v Celju. Na praznik dne 29. t. m. imajo vsi udeleženci tečaja ob 7. uri zjutraj pri sv. Jožefu sv. mašo, med katero je skupno sv. obhajilo. Ob 9. uri se tečaj nadaljuje. Dne 30. t. m. dopoldne je zadnji referat in uradna zaključitev tečaja, popoldne ob 15. uri pa redni občni zbor podružnice SDZ s sledečim dnevnim redom: 1. Otvoritev in pozdrav predsednika. 2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 3. Govori zastopnikov posameznih dijaških organizacij. 4. Poročila. 5. Predlogi. 6. Volitev novega odbora. 7. Slučajnosti. Dne 1. julija zjutraj se vrši izlet na Tost in v Laško. Odhod ob 7. uri zjutraj iz Celja, vrnitev z večernim vlakom. Vsi člani se ponovno pozivajo, da se sigurno udeležijo te naše prireditve. Za vse prijavljene je odbor poskrbel po možnosti stanovanja in prehrano, kdor se ni pravočasno prijavil, ima skrbeti za oskrbo sam. Odbor vabi tem potom tudi člane drugih podružnic, da se udeležijo našega tečaja. — Odbor.

Izdaja konzorcij »Novega Časa«.
Urednik in odgovorni urednik Franc Kremžar.
Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

F. BRUMAT Ljubljana
Uskovarstvo manufakture in
kranine
po konkurenčni ceni.
Mestni trg 25. I.

!! POSESTVO !!

obstoječe iz dveh zidanih enonadstropnih hiš, mlina, žage, 4 njiv, gozda in velikega sadnega vrta, se po ugodni ceni prodaja. — Natančno se poizve pri lastniku. Naslov pove uprava pod števil. 2413.

I. delavsko konsumno društvo v Ljubljani, Kongresni trg 2

sprejme: **Kuhinjsko, natakarico ali natakarja, skladišnega delavca, ki bi bil zmožen malih zidarških popravil in takega, ki bi bil zmožen sodarskih in mizarških popravil. Nadalje rabimo**
sope ali posetke

za prenočevanje uslužbenec in uslužbenk. —

Oglasiti se je pri ravnatelju Kongresni trg št. 2.

Oddati je v odpeljavo pečeno prsi.

Kupi se **hiša** z velikim skladiščem ali pa taka hiša, katera bi se dala preurediti za skladišče. Člani dobe dobro, ceno, celodnevno hrano in pijačo.

Najceneje kupi član pri lastni zadrugi, ker dobi blago po istih cenah kot drugje, poleg tega pa

dobi še 30% popust.

Hranilne vloge članov se obrestujejo po 50%

Tunel.

77

Roman. Spisal Bernhard Kellermann. — Poslovenil Peter Mlakar.

Takšne so bile S. Woolfove skrbi, ki mu jih nihče ni mogel odvzeti.

Prošlo leto se mu je še posrečilo, da je pričakal zadovoljivo bilanco. Se je vžival polno zaupanje sinjkalovo.

Casi so bili slabi, oktobrska katastrofa je opustošila trg, in S. Woolf je posinela, ko je pomislil na prihodnji januar.

Šlo je za življenje in smrt.

Denar! Denar! Denar!

Primanjkovali so mu trije do štirje milijoni dolarjev. Primeroma malenkost. Dva, trije posrečeni udarci in imel bi spel tla pod nogami.

Šlo je za glavo, in S. Woolf se je junaško branil. Najprej se je vrgel v manj nevarne praske, toda ko je prišlo poletje in je le po pedi pridobival tal, je bil prisiljen, da se je spustil v veliko bitko. S. Woolf se ni obotavljal ter šel v ogenj. Še enkrat je poizkusil z bombažem ter položil roko obenem na cin. Ako se te velikanke spekulacije le malo posrečijo, se reši.

Mesece in mesece je preživel v spalnih vozovih in fadijskih kabinah.

Prepotoval je Evropo in Rusijo, da bi izvohal poslejunko, na katere bi se splašal naskok. Svoje osebne izdatke je kolikor mogoče znižal. Niti posebnih vlakov

več, niti salonskih voz. S. Woolf se je zadovoljeval z rednim kupejem prvega razreda. V Londonu in Parizu je odpovedal svojim kraljicam, ki so požirale velike vsote. Branile so svoje trdnjave s peno na blelih usnah. Toda niso pomislile, da se morajo boriti s S. Woolfom, ki je računil z nenadno razpuštiljivo svojega dvora že eno leto ter božice dal ožigovati po delevkih. Dokazal jim je z izbornim igranim ogorčenjem, da so 10. maja, 15. maja, 16. maja — tega in tega dne — bile z gospodom N. in A. tam in tam — na kratkem »počitniškem počivanju« — dal je pred prepaščenimi dekletki ponovili po gramofonih vsi pogovore, ki so se vršili, pokazal jim, da so tla in srogi prevrtani ter da je pri vsaki luknji noč in dan prežalo oko in uho — dokler ni kraljica napadel srčen krč. Nato jih je poslal pod kap.

Vozil se je kakor maščevalni bog preko Evrope ter odpustil krdele svojih poveljnikov in agentov.

Prodal je cehne na Westfalskem in plavže v Belgiji, povjel je denar nazaj od težke industrije, kjer je le mogel ter ga vrgel v druge vrednotice, ki jim je v trenutku boljše kazalo. Z brutalno brezobzirnostjo je porabil spekulacije z zemljišči v Londonu, Parizu in Berlinu, ki so posredovali zemljišča v Biskayi in Azorih ter so bili radi krize v zamudi z izplačili. Morali so popolnoma pasti. Tema malih bank se je združila v čepinje. S. Woolf ni poznal nobene milosti, bil se je za lastno življenje. V Petersburgu je bil dobil za krasno napitnino od treh milijonov rubljev lesno koncesijo za sto milijonov rubljev v Severni Sibiriji, ki je nesla dvaj-

set odstotkov. Spremenil je podjelje v delniško družbo ter odlegnil polovico sindikalovega denarja. A pod takimi lokavimi pogoji, da je vlek el sindikal tudi naprej skoraj iste dohodke. Manipulacije so drgnile ob kazenski zakonik — toda za najskrajnejšo silo je tiščal napitnine v pesti. Ustvarjal je denar, kjer je le mogel.

Mož S. Woolfovega kova se more — pri neprestani, najostrejši sveti vseh svojih izkušenj, vsega znanja — zanesel le na svoj instinkt. Kakor bi bil malematik v gozdu zavilih formul izgubljen, ako bi ga prevladala misel, da liči v začetku pogrešek, tako je moža, kakor je bil S. Woolf, uradno in nogahe ne sprečujoče, vse, kar je napravil, edino pravilno. S. Woolf je sledil svojemu instinktu. Moral je zmagati, verjel je v to.

Evropski pogon mu ni puščal za nobeno drugo reč časa. Toda srce mu ni dalo, da bi se vrnil v Ameriko, ne da bi obiskal svojega očeta. Naročil je trodnevno veselico, ki se je udeležila vsa Senla. Tu na domu, v istem ogrskem gnezdu, v katerem ga je uboga žena postavila v svet, mu je bilo usojeno, da ga dohite prve vznemirjajoče brzojavke.

Nekaj njegovih manjših spekulacij se je bilo ponesrečilo, predstraže njegovih armad so bile tepene. Prvo brzojavko je ravnodno spravil v svoj široki ameriški hlačni žep. Pri drugi naenkrat ni več slišal pevcev, kakor da je za par hipov oglušel, in pri tretji je ukazal zapreči ter se odpeljal na postajo. In ni imel očesa za dobro znano, v solncu se žgočijo pokrajino, njegovo oko je strmelo v daljo, v New York, v lice Maca Allana.